

Holíčska prechádzka

Ján Lacika

V takom malom meste ako je Holíč sa dá uskutočniť prekvapujúco dlhá a zaujímavá prechádzka po jeho pamätihodnostiach. Predstaví nám veľký cisársky kaštieľ, jednu z najstarších manufaktúr na Slovensku, ako aj jediný zachovaný veterný mlyn na našom území. Oplatí sa vyraziť aj za hranice mestečka, zvlášť zaujímavé turistické ciele nachádzame v katastri susednej obce Kopčany. Ponúka nám osamelo stojací stredoveký kostolík, historický žrebčín ako aj cyklotrasu vedúcu po novom cyklomoste ponad Moravu do moravskej obce Mikulčice.

Holíčska prechádzka sa začína na železničnej stanici (1). Po Staničnej a Sasinkovej ulici sa dostaneme na veľký kruhový objazd, ktorý opustíme po Hodonínskej ulici. Na nej sa nachádzajú dva objekty dokumentujúce skutočnosť, že v toto malé mestečko na severe Záhoria ako jedno z prvých zažilo priemyselnú revolúciu. O jeho predstih sa veľkou mierou zaslúžil cisár František Lotrinský, manžel Márie Terézie. Najprv minieme areál starého **liehovaru (2)** s vysokým tehlovým komínom, na zákrute cesty je za plotom skrytý verejnosti neprístupný historický **vodný mlyn (3)** zo 16. storočia so zachovalým pôvodným zariadením z prelomu 19. a 20. storočia. Pri liehovare zabočíme do ulice Lúčky a sledujúc žlté turistické značky sa dostaneme na západný okraj areálu holičského kaštieľa.

Idúc naďalej po žltej značke z južnej strany obchádzame vodnú priekopu a bastióny obklopujúce **holíčskeho kaštieľa (4)** tak, aby sme sa dostali na jeho opačnú stranu obrátenú smerom k mestu. Sice pomalá, ale predsa len badateľná obnova vracia tejto významnej pamiatke aspoň čiastočnú podobu z čias, keď v nej občas prebývali členovia panovníckej dynastie Habsburgovcov. Pomerne často sem chodil spomínaný František Lotrinský. Miestna samospráva v letných mesiacoch zabezpečuje prehliadku kaštieľa spojenú s odborným výkladom. Zaujímavou atrakciou je člnkovanie vo vodnej priekope. Od roku 2010 v kaštieli sídli holičské Mestské múzeum a galéria. V regionálnom múzeu je okrem iného vystavený pozoruhodný model kaštieľa z čias jeho najväčšej slávy. Je zrejme, že znesie porovnanie s francúzskym Versailles.

Od kaštieľa sa po Zámockej ulici prechádzajúce kaštieľskym parkom priblížime k centru mesta. Odbočením do ulice Jána Jaromíra Borra sa dostaneme k skupine veľkých kameňov tajomného **holíčskeho menhiru (5)**. Ak sa potvrdí, že naozaj bola vybudovaná pravekými staviteľmi, šlo by o zatiaľ jediné známe megalitické stavbu tohto typu na Slovensku. V osemdesiatych rokoch 20. storočia sa záhadné kamene našli počas výstavby sídliska a preniesli do parčíka za budovou bývalej **holíčskej manufaktúry (6)**. Vyrábali v nej fajansovú keramiku, v rokoch 1992 až 2010 tu boli umiestnené expozície spomínaného Mestského múzea a galérie.

Zámocká ulica ústí do Námestia sv. Martina s obdĺžnikovým pôdorysom a historickou zástavbou, súčasťou ktorej je kláštorový komplex rádu kapucínov s **farským kostolom (7)** zasväteným sv. Martinovi. Idúc po Bernolákovej ulici smerom na juh sa dostaneme k druhému holičskému historickému námestiu, ktoré však nemá pravidelný pôdorys. Dominantou Námestia mieru je **Kostol Božského srdca (8)**. Z námestia mierne stúpa Hurbanova ulica, prechádza popri **Loretánskej kaplnke (9)** s rotundovitým pôdorysom napovedajúcim, že pôvodne bola románskym kostolíkom, a teda je najstaršou pamiatkou v meste. Povyše sa ulica rozširuje do malého námestíčka so sochou Panny Márie uprostred. Hurbanovou ulicou sa dostaneme až cintorínu s **Kaplnkou**

Foto J. Lacika

Model kaštieľa v Mestskom múzeu a galérii

sv. **Floriána (10)**. V zadnej časti cintorína stojí moderný kostolík ruskej pravoslávnej cirkvi. Cestou nadväzujúcou na Hurbanovu ulicu sa okolo židovského cintorína dostaneme až k lesíku, v ktorom sa nachádza jediný zachovalý **veterný mlyn (11)** na Slovensku.

Od veterného mlyna budeme sledovať žlté turistické značky, ktoré nás zavedú k budove **historickej obilnej sýpky (12)** z 18. storočia. Od sýpky zídeme ulicou Pod sýpkou k malému pivovaru Wywar. Prechádzku po Holíči zavŕšime návratom po Bratislavskej ulici do centra mestečka minúc, cestou minieme evanjelický kostol a budovu Mestského úradu.

Podujatia

- *Holíčske folklórne slávnosti – folklórny festival (apríl, máj)*
- *Historický festival Rottenstein (máj)*
- *Tereziánske dni – historické slávnosti (jún)*
- *Zámocké hudobné večery – koncerty hudby rôznych žánrov (júl a august)*
- *Zámocké pivné dni – gastronomické podujatie spojené s pretekmi historických motocyklov (september)*

Kostol sv. Margity Antiochijskej

Zaujímavosti mimo trasy

Prechádzková trasa zahŕňa v podstate všetky pamätihodnosti Holíča, za ďalšími zaujímavosťami sa môžeme vybrať pešo alebo na bicykli do blízkeho okolia mesta. V predĺžení Zámockej ulice vedie do rovinatej otvorenej krajiny priamočiara poľná cesta. Prechádza popri rozvalinách starej Kačárne ku Kostolu sv. Margity Antiochijskej. Pozoruhodná sakrálna stavba osirelo stojaca uprostred poľí, vznikla v časoch Veľkej Moravy a patrí medzi najstaršie celistvo zachovalé stavby na Slovensku. Prekladanie koryta Moravy ju časom oddelilo od veľkomoravského hradiska Valy pri moravských Mikulčiciach. Aj túto významnú archeologickú lokalitu môžeme poľahky navštíviť vďaka novému cyklostu ponad pohraničnú rieku Moravu. Pekný výlet môžeme zavŕšiť návštevou postupne obnovovaného historického žrebčínu z 18. storočia na juhozápadnom okraji Kopčian.

Cyklost Kopčany – Mikulčice

Žrebčín v Kopčanoch

